

Accenten & Tendensen

Ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emancipatie en lhbt-emancipatie in Rotterdam

Maart 2018

In Accenten & Tendensen bespreken we de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van integratie, discriminatie, vrouw/man-emanipatie en lhbt-emanipatie in Rotterdam. We laten in vogelvlucht een aantal gebeurtenissen en politieke discussies uit de periode maart tot en met begin oktober 2017 passeren die laten zien hoe er in Rotterdam gesproken wordt over deze vier thema's.

Accenten & Tendensen is een uitgave van IDEM Rotterdam en verschijnt halfjaarlijks. Dit is de derde editie van deze publicatiereeks.

In deze editie worden de volgende onderwerpen besproken:

- Discriminatie
- Lhbt-emanipatie
- Vrouw/man-emanipatie
- Integratie
- Spanningen in de Turkse gemeenschap
- Radicalisering
- Armoede

Discriminatie

Meldingen bij RADAR

RADAR is een antidiscriminatievoorziening (adv) die onder meer werkzaam is in Rotterdam. Adv's voeren de wettelijke taak uit om klachten of meldingen over discriminatie te registreren en melders bij te staan door te bemiddelen of advies te geven over mogelijke vervolgstappen.

In 2017 registreert RADAR 216 meldingen over discriminatie in Rotterdam. Daarvan worden 194 meldingen gedaan door bewoners van Rotterdam en 22 meldingen door bewoners van een andere gemeente. Bewoners van Rotterdam kunnen bij RADAR ook melding doen van discriminatie in andere gemeenten. In 2017 gebeurt dat 60 keer. In totaal ontvangt RADAR van Rotterdamers

276 meldingen over discriminatie. Van de 276 meldingen gaan 126 meldingen over ras. Ras is de juridische term voor discriminatie vanwege herkomst (nationale of etnische afkomst) of huidskleur. Al jaren gaan de meeste meldingen bij RADAR over deze discriminatiegrond. In 2017 gaan 29 meldingen over discriminatie op grond van geslacht, 29 meldingen over discriminatie op grond van handicap of chronische ziekte, 28 meldingen over politieke gezindheid en 9 over de grond seksuele gerichtheid.

Agente vecht verbod op hoofddoek aan

Op 20 november 2017 doet het College voor de Rechten van de Mens een [uitspraak](#) in de zaak van de Rotterdamse Sarah Izat die graag een hoofddoek en een politie-uniform wil dragen tijdens haar werk. Sinds 2016 is zij vaste werknemer bij de politie. Zij neemt via een videoverbinding aangiften op. Dat doet ze met hoofddoek op, maar wel in burgerkleding. Al haar collega's die hetzelfde werk verrichten dragen hun uniform. Izat wil dit ook maar het politiekorps staat het haar niet toe om het politie-uniform te dragen in combinatie met haar hoofddoek. Het College is van oordeel dat de politie jegens de vrouw verboden onderscheid op grond van godsdienst maakt.

De politie wil met het verbod zorgen voor een neutrale, uniforme gezagsuitstraling van de politie. Ook is het verbod bedoeld voor de eigen veiligheid van de politieambtenaar. Dit zijn zwaarwegende belangen. Maar het College vindt dat in deze situatie de noodzaak van het verbod niet wordt aangetoond in de functie die Izat vervult. Op woensdag 20 december 2017 maakt chef Frank Paauw van de Politie Eenheid Rotterdam [bekend](#) dat de politie niet van plan is om medewerkers met een politie-uniform ook een hoofddoek te laten dragen. "Aan de onpartijdige en onafhankelijke uitstraling ontleent de politie

mede het vertrouwen van de burger dat de achtergrond of persoonlijke opvattingen van de politieambtenaar geen rol spelen bij de beoordeling van situaties waarin de politietask wordt uitgevoerd", aldus Frank Paauw.

Motie slavernijverleden aangenomen

Op 14 november wordt de [motie](#) 'Rotterdams Slavernijverleden geeft inzicht en verbindt' aangenomen door de raad. De motie draagt de gemeente op om onderzoek te laten verrichten naar het Rotterdamse koloniale en slavernijverleden, waarbij een publieksvriendelijke publicatie toegankelijk wordt voor het onderwijs. Het Stadsarchief wordt gevraagd om het Rotterdamse koloniale en slavernijverleden in samenwerking met Rotterdamse musea in woord en beeld uit te werken en voor publiek toegankelijk te maken.

Discriminatie bij uitzendbureaus

Op 29 januari 2018 maakt consumentenprogramma [Radar](#) bekend dat veel uitzendbureaus discrimineren op afkomst als een opdrachtgever daarom vraagt. In het programma is te zien hoe een nepbedrijf aan verschillende uitzendbureaus vraagt geen Nederlanders met een Turkse, Marokkaanse of Surinaamse achtergrond in te schakelen.

Ook in Rotterdam maakt de uitzending veel los en het college van B en W maakt zich zorgen over dergelijke praktijken in de stad. De burgemeester belooft de zaak te bespreken met politie en justitie en wethouder Robert Simons (Stedelijke ontwikkeling en Integratie) geeft aan mogelijke aanpakken te inventariseren.

Rapport Beke

Op 24 november 2017 verschijnt een [onderzoek](#) van Bureau Beke over de relatie tussen burgers en politie in Rotterdam. Het

onderzoek is verricht in opdracht van de gemeente Rotterdam. Voor het onderzoek zijn 509 respondenten op straat benaderd en 1050 via een digitaal stadspanel. 90% van hen heeft een neutraal tot positief beeld van de politie. Van de 509 respondenten die op straat zijn benaderd hebben er 176 een ervaring met de politie in 2016. 9,7% van hen voelt zich gediscrimineerd. Het gaat daarbij alleen om ervaringen uit het jaar 2016. Het gaat met name om Rotterdammers met een niet-Westerse migratieachtergrond die zich gediscrimineerd voelen door het handelen van politieagenten.

Nieuw afpakbeleid politie

Begin januari publiceert de Telegraaf een [interview](#) met de Rotterdamse politiefchef Frank Paauw. In het interview kondigt de politiefchef aan te gaan starten met het controleren en afpakken van kleding. Vooralsnog gaat het om een proef ingezet door agenten in Rotterdam-West, met name gericht op overlast gevende jongeren. De proef wordt in samenwerking met het OM uitgevoerd. Justitie bepaalt namelijk wat er in beslag mag worden genomen. Ook wordt onder meer bekeken wat juridisch haalbaar is.

Met deze nieuwe aanpak gaat de politie een stap verder dan de zogeheten 'patseraanpak', waarbij wordt gekeken naar dure auto's waarvan het onduidelijk is hoe die zijn gefinancierd. De politie wil met de aanpak laten zien dat criminaliteit niet loont.

De Rotterdamse ombudsman Anne Mieke Zwaneveld vreest voor etnisch profileren. In [RTV Rijnmond](#) stelt zij: "Ik vind het heel ingewikkeld, hoe kun je nou aan iemand met een dure jas zien dat er iets is wat niet deugt? En waarom zou je iedereen met een dure jas zomaar vragen kunnen stellen?"

(Zwarte) Piet

Noodbevel sinterklaasintocht 2016 ongeldig

In november 2016 werd een groep van zo'n 200 anti-Zwarte-Piet-demonstranten, die op weg was naar de nationale intocht van Sinterklaas te Maassluis, door de politie gearresteerd in Rotterdam. Dit op grond van de overtreding van een noodbevel van burgemeester Aboutaleb. De demonstratie in Maassluis heeft hierdoor niet meer plaats kunnen vinden. De [bezwaarschriften-commissie](#) adviseerde eind 2017 aan burgemeester Ahmed Aboutaleb dat dit noodbevel ongeldig was. Aboutaleb heeft het advies overgenomen en de bezwaren van de demonstranten gegrond verklaard.

Protest Zwarte Piet 2017

Tijdens de sinterklaasintocht in Rotterdam 2017 vond er een vreedzaam protest plaats van zo'n vijftig tegenstanders van de figuur Zwarte Piet, aldus [RTV Rijnmond](#). Het was een initiatief van Stop Racisme 2017. Op spandoeken die de demonstranten bij zich hadden, stonden de teksten 'Zwarte Piet is racisme' en 'Verkeer gestremd wegens racisme'. Met hun actie wilden ze "politiek en samenleving wakker schudden en aandacht vragen voor institutioneel racisme in Nederland".

De demonstratie was vooraf niet aangekondigd bij de gemeente. Een woordvoerder van burgemeester Aboutaleb liet desondanks weten dat de protestactie door mocht gaan, mits de betogers de weg niet zouden blokkeren.

Wijziging van Piet

Vanaf 2017 verdwijnt de karikatuur Zwarte Piet tijdens de stedelijke sinterklaasintocht in fases, meldt [RTV Rijnmond](#). Iedere verwijzing naar zwart en andere mogelijk kwetsende stereotypen zullen uiteindelijk verdwijnen. Dit is het resultaat van gesprekken tussen het Sint

Nicolaas Intocht Comité (Snic) en Platform Rutu dat diverse Afro-gemeenschappen in Rotterdam vertegenwoordigt. Ze hebben een overeenkomst gesloten van acht punten.

De belangrijkste wijziging op de oude traditie van Sint en Piet is dat het woord zwart verdwijnt en Piet zal geen oorringen meer dragen of rode lippen hebben. Ook verdwijnt zijn kroeshaar en zijn egaal zwarte huidskleur. Piet wordt een roetveegpiet.

Tijdens de intocht van Sinterklaas in 2017 is de helft van de Pieten een roetveegpiet. Volgend jaar wordt dat 75% en in 2019 minimaal 90%.

Sinterklaascircus

Het sinterklaascircus in Spangen staakt met voorstellingen, een paar dagen voor de officiële laatste dag, zo meldt de [NOS](#). De organisatie geeft aan hiertoe genoodzaakt te zijn doordat een tent was vernield en een wagen met verf besproeid. Ook zou er sprake zijn van bedreigingen door demonstranten, die protesteerde tegen de inzet van zwarte pietten in het circus.

Met sponsor Wmo Radar was bovendien afgesproken dat alleen roetveegpietten zouden worden ingezet in het circus. De directeur was het daar niet mee eens en zette alsnog zwarte pietten in.

Het verhaal over de bedreigingen leidde tot boze reacties op sociale media en vragen van Leefbaar Rotterdam aan het gemeentebestuur. Leefbaar maakt zich boos over het feit dat Wmo Radar eiste dat er roetveegpietten in plaats van zwarte pietten zouden verschijnen.

De woordvoerder van de politie geeft echter aan dat er geen sprake was van bedreiging en dat het circus genoodzaakt was zijn voorstellingen te staken vanwege de lage opkomst.

Lhbt-emancipatie

Handreiking Veilige Wijken voor lhbt-personen.

Op 12 december 2017 lanceert Natuurlijk Samen de [handreiking](#) Veilige Wijken voor lhbt's.

Natuurlijk Samen is een Gay Straight Alliance, een samenwerkingsverband om de veiligheid van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenderpersonen en mensen met een intersekseconditie (lhbt's) te verbeteren.

In de handreiking bundelt Natuurlijk Samen de belangrijkste lessen bij de aanpak van lhbt-gericht geweld uit de afgelopen vijf jaar.

Doelgroep van deze handreiking zijn gemeenten, gemeentelijke ketenpartners en professionals die zich in willen zetten voor veilige wijken voor lhbt's. In een notendop geeft de handreiking informatie en tips over het probleem en de aanpak.

In januari lanceert Natuurlijk Samen tevens een [handreiking](#) speciaal voor bewoners. Hierin wordt uiteengezet hoe buurtbewoners kunnen werken aan een veilige en leefbare wijk voor lhbt's.

Vrouw/man-emancipatie

Campagne Stop Seksuele Straatintimidatie

Uit [onderzoek](#) blijkt dat 84% van de ondervraagde Rotterdamse vrouwen slachtoffer wordt van seksuele straatintimidatie. In 2017 werd daarom het Plan van Aanpak Seksuele Straatintimidatie 2017-2019 door de gemeente opgesteld. Per 1 januari 2018 is straatintimidatie strafbaar. Daders krijgen tot 1 april een waarschuwing, maar hierna kunnen mannen die op heterdaad betrapt worden op het intimideren van vrouwen een boete krijgen van 190 euro.

Ook wordt op 1 januari 2018 de StopApp gelanceerd, door de gemeente omgedoopt tot 'pikpraat'. In deze app kunnen vrouwen een melding doen van straatintimidatie. Hierbij kunnen zij de locatie aangeven en doorgeven om hoeveel personen het gaat. In een [interview](#) van 20 januari in AD geeft wethouder Joost Eerdmans (Veiligheid) aan dat de app sinds de lancering 2000 keer is gedownload en dat er 570 meldingen zijn gedaan. In Rotterdam wonen 130.000 vrouwen die vallen in de doelgroep. Later dit jaar wordt de app ook gepromoot onder lhbt-personen, zodat ook zij een melding kunnen doen bij intimidatie op straat.

#MeToo binnen gemeentelijke organisatie

Wereldwijd delen vrouwen (én mannen) persoonlijke ervaringen met seksueel grensoverschrijdend gedrag onder de hashtag #MeToo. In het kader van deze internationale discussie diende de gemeenteraad, op initiatief van D66, [schriftelijke vragen](#) in over grensoverschrijdend seksueel gedrag binnen de gemeentelijke organisatie. De raad vindt dat de gemeente, als grootste werkgever van de stad, het goede voorbeeld moet geven.

Uit een inventarisatie blijkt dat er in 2016 150 personen een of meerdere meldingen hebben gedaan bij een vertrouwenspersoon. In totaal werden er 212 meldingen gedaan. Deze meldingen betreffen de categorieën pesten, seksuele intimidatie, agressie en geweld, en discriminatie, zoals het in de Arbowet vermeld staat. Hiervan was negen keer sprake van een melding over seksuele intimidatie.

In navolging op de vragen van de raad, stelt het college dat de gemeente meer gaat doen om 'ongewenste omgangsvormen' te voorkomen onder ambtenaren. Op het gemeentelijke intranet is bijvoorbeeld een bericht geplaatst dat aandacht vraagt voor het omgangsbeleid en de mogelijkheden om

seksuele intimidatie bespreekbaar te maken. Ook komt er een nieuw communicatieplan en kan een afdeling een workshop over de aanpak van ongewenst gedrag aanvragen.

Crisisopvang voor vrouwen te vol

Medio december [bericht](#) RTV Rijnmond dat de Rotterdamse crisisopvang voor vrouwen overvol zit. Door het tekort aan plekken, zitten sommige vrouwen met hun kleine kinderen noodgedwongen in hotels of wordt er samen met hen gekeken of ze anders terecht kunnen bij een familielid of kennis.

Bastiaan Kloes, locatiemanager van opvanginstelling Arosa aan de Heemraadsingel in Rotterdam, geeft aan dat sommige vrouwen gevaar lopen omdat ze nergens terecht kunnen. Volgens Kloes moeten de twintig crisisplekken over twee jaar verdubbeld zijn.

Integratie

Monitor Rotterdamse Aanpak Statushouders

Op 22 november 2017 biedt het College de eerste [Monitor Rotterdamse Aanpak Statushouders](#) aan de Raad aan. De monitor heeft betrekking op de periode 2016 tot september 2017, is gebaseerd op kwantitatieve gegevens van verschillende organisaties en brengt de voortgang van de Rotterdamse aanpak feitelijk in beeld. De aanpak is ontwikkeld naar aanleiding van de sterke toename van vluchtelingen. Als gevolg daarvan steeg ook het aantal statushouders dat in Rotterdam gehuisvest moest worden.

Opvallend aan de cijfers is het aandeel statushouders die 'actief zijn in de samenleving'. Het aandeel statushouders die minimaal vier dagen of meer per week actief zijn in de samenleving met opleiding, werk of vrijwilligerswerk, daalde van 90% in 2016 naar 75% in 2017. Het aandeel statushouders die minder dan drie dagen actief zijn, steeg van 10% in 2016 naar 25% in 2017.

Diversiteit in de culturele sector

De [Erasmus Universiteit onderzocht](#) in opdracht van de gemeente Rotterdam en de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (RRKC) de culturele diversiteit binnen culturele organisaties in de stad.

De onderzoekers analyseerden de jaarverslagen en voerden een enquête uit onder organisaties om te zien in hoeverre de Code Culturele Diversiteit (CCD) werd toegepast. De CCD gaat uit van de pijlers Programma, Publiek, Personeel, Partners en biedt concrete handreikingen voor het vormgeven van culturele diversiteit in culturele instellingen. De CCD is in 2011 door de culturele sector zelf opgesteld en is een landelijk erkende code.

Na het onderzoek [constateerde de RRKC](#) dat nog te weinig culturele instellingen erin slagen om een publiek te bereiken dat een afspiegeling is van de Rotterdamse samenleving. Ook de samenstelling van de organisaties zelf is nog te weinig divers, zowel bij medewerkers en directies als bij bestuur en raad van toezicht. De RRKC stuurt daarom aan op het hanteren van de Code Culturele Diversiteit.

Effect van azc's op de veiligheid in de buurt

Op 1 februari 2018 biedt het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) een [onderzoek](#) aan de Tweede Kamer waarin wordt geconcludeerd dat de komst van een azc geen effect heeft op de veiligheid in buurten. Dit komt overeen met de ervaringen in Beverwaard, zo schrijft [De Volkskrant](#).

Beverwaard kwam in oktober 2015 in het nieuws toen het stadsbestuur aankondigde dat er een azc gebouwd zou worden in de wijk

om er zeshonderd vluchtelingen te huisvesten. Tijdens een voorlichtingsbijeenkomst schreeuwden boze Beverwaarders dat ze het azc niet wilden en dat de nieuwkomers een gevaar zouden vormen voor hun kinderen. De Volkskrant sprak met bewoners in Beverwaard die aangeven 'zich vergist' te hebben en zich afvragen waar ze zo bang voor waren: "Ik heb totaal geen last van die mensen. We hebben ons gek laten maken door verhalen die rondgingen. Vrouwen konden niet meer alleen over straat omdat ze verkracht zouden worden. Ik was ook bang dat ze hier de boel kort en klein zouden komen slaan als ze geen verblijfsvergunning kregen. Nu denk ik: ik heb me laten meeslepen terwijl ik eigenlijk helemaal niet wist wat we konden verwachten. We zijn opgehitst. We hebben elkaar gek gemaakt. Het was kuddegedrag."

Ook de politie geeft in het artikel aan dat de veiligheid in de buurt door de komst van het azc 'niet onder druk is komen te staan'. Bij de politiepost in het wijkcentrum kwamen het afgelopen anderhalf jaar nauwelijks meldingen van bewoners binnen over het azc.

Protestmars Marokkaanse Nederlanders

Eind oktober lopen zo'n 2500 Marokkaanse Nederlanders een protestmars om aandacht te vragen voor de omstandigheden in het Rifgebied in Marokko, [meldt RTV Rijnmond](#). De actie vond plaats een jaar na de dood van een visverkoper in havenstad Al Hoceima. De man werd geplet in een vuilniswagen. Hij was de wagen ingegaan om zijn vis terug te pakken, die door de autoriteiten in beslag was genomen. Daarna ontstonden er protesten in het Rifgebied tegen sociale onrechtvaardigheid. Sindsdien zijn honderden mensen gevangen gezet.

Armoede in Rotterdam

Het Centraal Bureau voor de Statistiek brengt eens in de twee jaar een uitgebreide rapportage uit over de ontwikkelingen in het armoederisico van huishoudens en personen in Nederland. Medio januari brengt het CBS de

[rapportage](#) uit over de cijfers van 2016. Hieruit blijkt dat het risico op armoede het hoogst is in Rotterdam. Ook de rapportage over de [cijfers uit 2013](#) schetste dit beeld. Het gaat in Rotterdam in 2016 om 15,3% van de huishoudens dat risico loopt op armoede. Dit percentage is overigens gedaald ten op zichte van het rapport uit 2013. Toen liep 18,7% van de huishoudens het risico op armoede.

Als het gaat om langdurige armoede, is er sprake van een toename in het aantal huishoudens dat in Rotterdam risico loopt. In 2013 lag het percentage op 6,7% en in 2016 op 7,4%. In 2013 en 2016 staat Rotterdam op de tweede plaats, op de voet gevolgd door Amsterdam (2013) en Groningen (2016).

Het onderwerp armoede is een terugkerend thema in debatten in de raad en wordt een belangrijk onderwerp tijdens de verkiezingen. In november pleitten oppositiepartijen PvdA, SP, NIDA en GroenLinks voor een beter armoedebeleid voor de begroting van het volgende jaar, zo schrijft het [AD](#). Zij stellen dat in de afgelopen jaren duizenden minima het zwaarden kregen door gemeentelijke maatregelen, zoals het niet langer kwijtschelden van de afvalstoffenheffing, de afschaffing van de langdurigheidstoeslag en het omzetten van de bijzondere bijstand van een gift naar een lening.

Rotterdamse aanpak eenzaamheid

Eind november publiceert de NRC een [artikel](#) dat stelt dat de Rotterdamse aanpak van eenzaamheid effectief lijkt te zijn. De aanpak 'Voor mekaar' werd eind 2014 in gang gezet en hiervoor kregen 34.000 75-plussers een brief met de vraag of ze een huisbezoek van een vrijwilliger op prijs stelden. Sindsdien hebben 8.300 ouderen een vrijwilliger op de stoep gehad, en werd bij zorgelijke gevallen van eenzaamheid, een slechte gezondheid of vervuiling het wijkteam ingezet.

Nieuwe cijfers van de GGD toonden aan dat de eenzaamheid in Rotterdam daalde van 56% in 2012 naar 53% in 2016. De meeste winst zat bij de ernstig eenzame 75-plussers, daarvan daalde de eenzaamheid van 17% in 2012 naar 13% vorig jaar. De gemeente geeft aan tevreden te zijn met het behaalde resultaat.

Moslims krijgen eigen begraafplaats

Uit een enquête van de PvdA en Nida onder 500 moslims, blijkt dat 95% van de respondenten in Nederland begraven wil worden als er een islamitische begraafplaats is. Naar aanleiding hiervan gaat Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (SPIOR) op zoek naar een geschikte locatie voor een begraafplaats exclusief voor moslims. Dit meldt het [AD](#) op 23 januari 2018. Er zijn momenteel wel begraafplaatsen in de regio met een islamitische sectie, maar daar heerst niet de eeuwige grafcrust die de islam voorschrijft.

Evaluatie Rotterdamwet: geen aantoonbaar positief effect

Medio januari werd in de gemeenteraad de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (ook wel bekend als de Rotterdamwet) verlengd. Deze wet maakt het mogelijk om mensen met een laag inkomen te weren uit zo'n vijf aangewezen wijken en bijna honderd straten. Op basis van onderzoek van Twynstra Gudde stelt [Trouw](#) echter dat de Rotterdamwet geen aantoonbaar positief effect teweeg brengt en het aandeel bewoners onder de armoedegrens juist aan het groeien is, evenals de criminaliteit.

Het is niet de eerste keer dat onderzoek aantoonde dat de Rotterdamwet niet bijdraagt aan 'aangenamere en veiligere wijken'. Twee jaar geleden deed sociaal geograaf Cody Hochstenbach van de Universiteit van Amsterdam onderzoek naar de Rotterdamwet en hij stuitte op soortgelijke onderzoeksresultaten.

Spanningen tussen Turkse en Koerdische Nederlanders

Eind januari en begin februari nemen de spanningen tussen Turkse en Koerdische Nederlanders toe. Dit gebeurt na de inval van Turkije in de Syrisch-Koerdische regio Afrin in Noord-Syrië. Zo werd een pand van een Turkse vereniging in Rotterdam beklad met PKK-leuzen en werden er ramen ingegooid. Ook vonden er verschillende kleine en grote protestacties plaats. Zo was er op het Afrikaanderplein een protest van tientallen Turkse Nederlanders die steun wilden betuigen voor de actie van Turkije. Een aantal dagen later volgde er een demonstratie van ongeveer tweeduizend Koerdische Nederlanders tegen de Turkse invasie.

PVV-demonstratie

In januari vindt er een demonstratie plaats van de Partij voor de Vrijheid, als protest tegen het kabinet-Rutte en de 'discriminatie van Nederlanders en islamisering'. De demonstratie trekt zo'n zevenhonderd tot duizend deelnemers, [bericht](#) RTV Rijnmond. Onder de deelnemers bevinden zich ook aanhangers van Vlaams Belang, Pegida en extreemrechtse groepen als Voorpost, de Nederlandse Volks-Unie en Identitair Verzet. Als tegenreactie zijn ook de PvdA, Nida en DENK aanwezig in het centrum om 'tegengas' te geven aan de PVV-demonstratie.

Verkiezingen maart 2018

Op 21 maart 2018 vinden de verkiezingen voor de gemeenteraad en de gebiedscommissies van Rotterdam plaats. Veel partijen doen dit jaar mee; in totaal zijn dit er 20. In 2014 lag dit aantal op 17. In dit [overzicht](#) zijn verschillende partijprogramma's geordend op de vier IDEM-thema's. Hieronder noemen we aan aantal opvallende dingen met betrekking tot de verkiezingen.

Partijen gericht op Nederlanders met migratieachtergrond

Begin januari kopt [De Volkskrant](#): ‘Strijd om migrantenstem bij gemeenteraadsverkiezingen groter dan ooit – hoe komt dat?’ Ook in Rotterdam richten verschillende partijen zich op Rotterdammers met een migratieachtergrond. Zo is er Nida, een door de Islam geïnspireerde politieke partij met momenteel drie zetels in de raad. Daarnaast doet DENK mee, de partij die tijdens de nationale verkiezingen drie zetels won. De partij wordt als concurrent van Nida gezien. DENK heeft echter aangegeven graag met Nida samen te werken. Binnen Nida heerst onenigheid over deze samenwerking, aldus [RTV Rijnmond](#).

Ook is er een andere nieuwkomer: Ubuntu Connected Front (UCF). Deze partij mikt op Rotterdamse kiezers met een Caribische of Afrikaanse achtergrond en wil onder meer strijden tegen racisme, aldus [RTV Rijnmond](#). Verder doet 50PLUS voor het eerste mee aan de Rotterdamse verkiezingen, plus een aantal lokale Rotterdamse partijen zoals De Nieuwe Rotterdamsche Partij, Jong Rotterdam en Beweging Armoedebestrijding Rotterdam.

Links verbond

Op 14 Februari 2018 presenteren GroenLinks, de SP, PvdA en Nida zich als ‘Links Verbond’. Volgens een [artikel](#) in de NRC is dit een bijzonder ‘huwelijk’, omdat linkse partijen niet eerder formeel samenwerkten met een partij van islamitische signatuur. Wanneer de samenwerkende partijen gezamenlijk de grootste worden, willen zij het initiatief nemen om een college te vormen. Dit college zou zich richten op een sociaal, duurzaam en inclusief beleid: ‘Ze willen een offensief tegen armoede en schulden, voldoende woningen voor iedereen en in de eigen buurt, zo snel

mogelijk van gas en kolen af en ook vrije dagen op niet-westerse feestdagen.’

Samenwerking Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie

Leefbaar Rotterdam sloot vorig jaar een alliantie met Forum voor Democratie (FvD). De partij, onder leiding van Thierry Baudet, won tijdens de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 twee zetels. Wat de samenwerking, naast steunbetuiging, precies behelst, is volgens [The Post Online](#) onduidelijk. Eerder gaf Leefbaar Rotterdam aan dat FvD leden zich mogelijk ook kandidaat zouden stellen voor Leefbaar Rotterdam. FvD raakte in opspraak nadat leden uitspraken deden die een verband leggen tussen ras en intelligentie. D66 Rotterdam vindt dat Leefbaar Rotterdam afstand moet doen van deze racistische uitspraken van samenwerkingspartner FvD, anders wil de partij niet samenwerken in een volgende coalitie. Op dit moment zijn D66 en Leefbaar coalitiepartners in Rotterdam. Lijsttrekker Eerdmans van Leefbaar Rotterdam noemt de actie van D66 ‘hypocriet’, zo meldt [RTV Rijnmond](#).

Deelname PVV

Op 13 december 2017 maakt de PVV bekend mee te doen aan de verkiezingen in Rotterdam. Géza Hegedüs, de gepresenteerde lijsttrekker, wordt de dag na bekendmaking van de lijst verwijderd, omdat hij banden blijkt te hebben met de nationalistische beweging Erkenbrand. Hegedüs blijkt in het verleden racistische uitspraken te hebben gedaan en is sympathisant van de Holocaust-ontkenner David Irving, zo bericht [De Volkskrant](#). Een week later maakt de PVV bekend Maurice Meeuwissen als nieuwe lijsttrekker te benoemen. De PVV wordt in aanloop naar de verkiezingen als ‘serieuze concurrent’ gezien van de gevestigde partij Leefbaar Rotterdam.

Het CDA heeft bij voorbaat een samenwerking met de PVV uitgesloten, schrijft het [AD](#). Het CDA in Rotterdam ziet 'geen basis' om samen te werken met de PVV.

Vooruitblik

Op de vraag welke thema's de komende maanden in Rotterdam zullen spelen, schetsen we hieronder een aantal ontwikkelingen waarvan we verwachten dat ze van invloed zijn op het samenleven in de stad.

De uitslagen van de verkiezingen

Het wordt een spannende verkiezingsstrijd dit jaar, met verschillende partijen die erg aan elkaar gewaagd zijn.

De formatie

Bij de formatie wordt het interessant welke partijen de samenwerking gaan opzoeken na de verkiezingen, waar D66 de samenwerking met Leefbaar uitsluit en het CDA met de PVV. Welke partijen zullen het college gaan vormen en welke punten uit de verkiezingsprogramma's zien we in het collegeprogramma?

Verder lezen?

IDEM Rotterdam geeft ook Stadsbeelden uit, die een overzicht geven van de beschikbare feiten en cijfers per thema: [integratie](#), [discriminatie](#), [vrouw/man-emanipatie](#) en [lhbt-emanipatie](#). Waar relevant zijn deze Rotterdamse gegevens in een landelijke context geplaatst. De Stadsbeelden worden regelmatig geactualiseerd. Je vindt er dus de meest recente inzichten.